

Ямде лий

Шочмо эл, порылык да чын верч!

Будь готов!

50-ше (3542) №,
2021 ий 10 декабрь,
кугарня.

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Үшаным пуа «Рвезе йүк»

«Рвезе йүк» конкурсым
иктешлымаш гыч видеом QR-
код полшымо дене ончыза.

Тений «Түвыраште у» тўнямбал форум Йошкар-Олаште кум кече шуйнен. Мероприятий-влак тўрлў вере эртаралтыныт. С.Г.Чавайн лўмеш Национальный книгагудышто икмыняр секций пашам ыштен. Сылнымутлан шўман, поэзийым йўратыше-влак «Подари поэту планету» секцийыш погыненыт. Кугу лўман, чапым налше серызе-влак коклаште «Ямде лий» газетын нўргў юнкоржо-влакым ужаш моткоч куанле лийын. Марий Элын калык писательже В.А.Абукаев-Эмгак лўмеш «Ший памаш» сылнымут фонд дене пырля эртарыме «Рвезе йўк» конкурсышто сенгыше-влакым ты секцийыште саламленна. Ий мучко ойыртемалтын возышо юнкор-шамычым лауреат лўм дене палемденна. Нуным снимкыште уждыда. А кўмыт улыт? **3-шо лаштыкыште лудса.**

Лагалыме **ПОДПИСКЕ**
ача-ава, коча-
кова, тунуктышо-влак!

«Ямде лий» газетлан 2022
ийын II пелийжылан во-
залтме эн йўнан жап –
16 декабрь марте.

Подписчикын декадыже
годым «Ямде лий» газет-
лан шулдырак ак,
321 теңгеат 54 ыр,
дене возалташ вашкыза.

Рекламе.

Тукымвож сенымашым конден

паша пурен. Тушечын эн сайжым ойырен, Москошко колтеныт. Йошкар-Оласе 17-ше номеран школын тунемшыже Дарья ВАСИЛЬЕВА, 15-ше номеран школ гыч Анастасия ГОРЕВА да Марий Турек район Мариец школ гыч Ранис МАНГАЛИЕВ сенышыш лектыныт.

– *Кугу Ачамланде сарыште лийше коча-кова-влак нерген шымлымаш пашам икмыняр ий ончыч эртаренам. Кугезе ковам Анна Андреевна Попова деч сар годсо илыш нерген йодыштын, проектым возенам. Тиде паша келге шонымашан сочиненийым сераи полшен,* – ойла Дарья Васильева (снимкыште).

Е.ИВАНОВА ямдылен.

Фотом Интернет гыч налме.

Кугу Ачамланде сар тўналмылан 80 ий теммылан пўлеклалтше всероссийский конкурс иктешлалтын. Тушто 8-11-ше класслаште тунемше-влак тагасеныт. Ёдыр-рвезе-шамыч «История моей семьи в годы Великой Отечественной войны, вклад в Великую Победу» темылан сочиненийым возеныт. Конкурсын республикысе йыжыгышкыже 137

Российысе увер

«Великие слова Учителям» всероссийский акций 14 декабрь марте эртаралтеш. Кумдан палыме енын ойжым муын, роликым войзыман але сўретым ямдылыман. Пашам соцкылыш **#ВеликиеСловаУчителям**, **#Минпросвещения**рф хештегла дене верандыман.

Сўретлаш йўратыше

7-17 ияш ёдыр-рвезе-влак, «Волшебство акварели» всероссийский конкурсыш ушныза. Пашам 10 январь марте колтыза. Тўрыс уверым tuntuk.ru сайтыште ончыза.

Талантан йоча-влаклан «Одарённые дети» XXV тўнямбал форум эртаралтеш. Кум йыжыгыште 22 номинаций лиеш. Тўрыс увер – www.globalkid.ru сайтыште.

Марий Элысе увер

«Открой для себя Марий Эл!» акций 17 декабрь марте эртаралтеш. Школышто тунемше-влак Йошкар-Оласе ныл тоштерышке яра пурен кертыт. Нунылан экскурсий лиеш.

Роспотребнадзорын Марий Эл Республикысе управленийже йоча да у ий сату-влакын качествышт, лўдыкшыдымылыкышт шотышто «шокшо линийым» 17 декабрь марте эрара. 88362681922, 88007076177 номерла дене йынгыртен, лекше йодышым рашемдаш лиеш.

«Педагогический дебют-2021» республикысе конкурсым иктешленыт. 2-шо номеран Медведево школышто математикым да физикым туныктышо Н.А.Сморкалов всероссийский конкурсын финалыштыже Марий Элын чапшым арала.

Эрыкнам арала

Мемнан правана – тиде мемнан эрыкна. Эн кўкшў правана – тиде эрыкан илышна. Мемнан праванам Россий Конституций арала. Тудым 28 ий ончыч илышыш пуртымо. Тыгак «Всеобщая Декларация прав человека» тўнямбал документ уло. Тудым 73 ий ончыч 10 декабрьыште илышыш шынгарыме. Шке правана нерген изинек палышаш улына.

Ксения БУТЕНИНА.

12 декабрь –
Россий Конституцийын
кечыже.

Морко, Эгерсола.

Историйым шергалына

9 декабрь – Ачамландын Геройжо-влакын кечышт. 1769 ий ты кечын Святой Георгий Победоносцын орденжым – эн кўкшў военный наградым – пенгыдемдыме.

Поро паша

Волонтёрын кечыжлан пўлеклалтше «Поро паша» акций чумыр Россий мучко эртаралтын. «Рвезе тукым» йоча ушемын тунемшыже-влакат ушненыт. Иктышт озадыме пырыс ден пийым пукшеныт. Весышт коча-коваштлан, ялысе илалше ег-влаклан полышым пуэныт (снимкыште). Акции поро пашан шергакан улмыжым пенгыдемден.

Е.В.ГРИГОРЬЕВА,
вожатый.
Морко, Шўргыял.

Фотом
школ архив
гыч налме.

Книга-влак чоным
сотемдарт, айделым
нолталым да
пейгыдемдат, ончыко
кажш таратат, ушым
пӱеемдат да шӱмын
пушкыдемдат.

У.ТЕККЕРЕЙ.

Тунгалтышыже —
1-ше лаштыкыште.

Ӱшаным пуа «Рвезе йӱк»

Журналистикыште ойыртемалтмылан «Ямде лий» газетын икымше редакторжо Зинаида Емельяновна ЯКОВЛЕВА лӱмеш премий дене 1-ше номеран Шернур школын тунемшыже **ДМИТРИЙ ВЕДЕНЬКИН** палемдалтын. Поэзийыште ойыртемалтмылан АНТОНОВ Ивук лӱмеш премийым Кужӱнгер район Шӱдымарий школын тунемшыже **Аня АНДРЕЕВА** налын. Юнкор да сылнымут пашам сайын виктарен колтымылан Валентин Борисович ИСЕНЕКОВ лӱмеш премийым Волжский район Сотнур школын «Русская словесность» кружокшылан (вуйлатыше — Э.А.ЕГОРОВА) пуымо.

Нунылан кубок ден пӱлекым Россий писатель ушемын енге-влак А.А.Петров, Л.Г.Иксанова, «Марий книга издательстве» савыктыш пӱртын директоржо Ю.И.Соловьёв кучыктеныт.

тунемшыже **Полина Алексеева** (ӱлыл снимкыште), Звенигово район 2-шо номеран Красногорский школ гыч **Аня Виногорова** (кӱшыл снимкыште).

Ӱдыр-рвезе-влак, теат конкурсышко ушныза! Тудо кажне ийын эртаралтеш. Ик ий мучко тӱрлӱ темылан заметкым, йомакым, ойлымашым, мыскарам, почеламутым возыза

«Почётан юнкор» лӱм дене Волжский район Пӱтъял школын кугурак вожатыйже, тунуктышо-организаторжо **Лидия Викторовна Кошаева** (снимкыште)

палемдалтын. Поро йолташна умыржӱмучко йоча газет дене пегыде кылым куча. Парткоклаште шинчымж годым чолга юнкор лийын. Кызыт шко-

лышто «Ал сескем» юнкор кружокым вӱда, йоча-влакым сылнымут деке шӱманда. Тунемше, тунуктышо, ача-ава-влак коклаште «Ямде лий» газетым шаркала.

Тений лауреат-влак деч посна «Ямде лий» газет дене пегыде кылым кучымыштлан, чолга юнкор улмыштлан да ончыкылыклан ӱшаным пуымыштлан изирак ийготан икмыняр ӱдыр-рвезым палемденна. Тиде Шернур район Кукнур школ гыч **Костя Шехурдин**, Морко район Коркатово лицейын

да редакцийыш колтыза. Тендан коклаште ончыкылык уста журналист, серызе-влак лийыт манын ӱшанена.

Е.ИВАНОВА.
Авторын фотожо-влак

«Рвезе йӱк» конкурсым «Ший памаш» сылнымут фонд эртараш полша. Фондын вуйлатышыже — писатель **Василий КРАСНОВ**. Тудлан кугу таум ойлена.

Синквейн

Книга
Поян, кӱжгӱ.
Полша, вӱда, тунукта.
Тудо мыйын йолташем.
Шинчымаш памаш.
Алина СУББОТИНА.
2-шо номеран Морко школ.

Анаграмме

М.Ф.Достоевскийын «Братья Карамазовы» романже гыч герой-влакын фамилийыштым палыза.

Каза + орва + м =
Киса + рок + т + н =
Пераш + сий + вет + к =

«Русская словесность» кружокын енге-влак.

10 декабрь —
Марий тиште кече.

Чаплане, марий йылме!

Шочмо йылмем — марий йылме. Тудым сайын палыме гына шагал, йылмын эртыкшым, ойыртемжым, сылнылыкшым шымлыман. Марий йылмым виандымаште ятыр ег тыршен. Икымше марий алфавитым ыштыше Андрей Альбинскийым, икымше марий грамматикын авторжо Вениамин Пуцек-Григоровичым палемдыде огеш лий. 1867 ийыште Озаг олаште святитель Гурийын братствыже пелен кусарыше комиссий пашам ышташ тўналын. Вуйлатышыже Николай Ильминский лийын. Гавриил Яковлев, Трофим Удюрминский да молат тушто пашам ыштеныт. Нунын тыршымыштлан кўра марла книга-влак савыкталтыныт. Кызытат шанчызе-шамыч марий йылмым чапландарымаште чот тыршат.

Дмитрий ВЕДЕНЬКИН.

1-ше номеран

Шернур школ.

годым Голиков Хакасийыште кредалын.

➔ «Тимур и его команда» повестьше ондак «Дункан и его команда» маналтын. Тимур — А.П.Гайдарын эргыже.

#Лудшо_ег-
ончылъен

#Луд#Лончыло#Лий_ончылно

Йолташем — книга

Олаште илыше да марла чаткан кутырен моштышо йоча кугешныме кумылым ылыжта. Теве Йошкар-Оласе 4-ше №-ан гимназийын 5-ше классыштыже тунемше Тая ЗЫКОВА (**снимкыште**) изинек марий шўлышан кушкеш. Марий йылмым йўрата, сылнымутым шижын мошта. Валентин Колумбын почеламутшо-влакым чонеш логалшылан, эн лишыллан шотла. Кажне кастене икмынар почеламутшым лудде малаш огеш воч. Арамлан огыл Тая «Колумб лудмаш» оласе конкурсышто 1-ше верыш лектын, регион-влак кокласе конкурсышто 2-шо лийын.

— *Ешыште марла мутланена, сандене шочмо йылме мыланем эн лишыл. Авам йочасадыш коштем годымак сылнымутлан шўманден. Изим годым шуко книгаг лудын. Кызыт книга — лишыл йолташем. Ынде Даша шўжаремым лудаш кумыландем. Кажне кастене йомакым пырля лудына,* — оила Тая.

Фотом
еш
архив
гыч
налме.

Е.ИВАНОВА.

Палаш онгай

➔ Руш йоча писатель А.П.Гайдарын чын фамилийже — Голиков.

➔ Гайдар шомак «хайдар» мут гыч лектын. Хакас йылме гыч «хайдар» «кушко» манын кусаралтеш. Граждан сар

Поэт кочам

Кочам — Александр Ильич Данилов. 1940 ийыште Кужэнгер район Ёштымбал ялеш шочын. Тудо поэт лийын. «Весела май» икымше почеламутшым 9-10-шо класслаште тунеммыж го-дым возен. Уста рвезым класс вуйлатышыже жапыштыже ужын шуктен да кертмыж семын полшен. Кочамын почеламутшо-влак «Марий коммуна», «Рвезе коммунист» газетлаште, «Ончыко» журналыште савыкталтыныт.

Элина АБЛИНОВА.

Кужэнгер школ.

Кугу поянлык

Марий йылмым пагалаш туныктышем Н.Н.Евдокимова кумыланга. Урокым онгайын эрта. Тылеч посна Надежда Николаевна урок деч вара ешартыш шинчымашым пуа — олимпиадылан ямдыла. Тений школан чапшым республикыште араленам: кумшо верыш лектынам. Ончыкыжымат тыршаш тўналам. Шочмо йылме — кугу поянлык.

Света ЕФРЕМОВА.

Волжский, Сотнур.

Фотом школ архив гыч налме.

Кажне ийын 10 декабрьыште Марий тиште кечым эрта-рена. Тудо 1990 ий гыч пайремлалтеш. Меат тиде пайрем-лан кугу тўткышым ойырена. Школ книгагудышто Марий тиште кечылан пўлеклалтше ончерым ямдыленна (**снимкыште**). Ёдыр-рвезе-влак пайремын эртыме корныжо дене палыме лийын кертыт. Тыште кажне тунемшылан келшыше книга уло.

Р.Г.АНТРОПОВА, туныктышо.

Советский, Ёрша.

#Луд#Лончыло#Лий_ончылно

Снимкыште: пайрем годым.

Фотом школ архив гыч налме.

Некрасов деке унала

Школышто руш йылме да литератур арням эртаренна. Тудым Н.А.Некрасовын 200 ияш лүмгечыжлан пөлекленна. Йоча-влакым сылнымут унагудыш чумыренна. Ёдыр-рвезе-шамыч уста поэтын почеламутшым сылнын лудыныт, романсым йонгалтареныт. 11-ше классыште тунемше Катя Фёдорован «Тройка» романсым мурумыжо эн чот келшен. Пайрем Н.А.Некрасовын творчествыжым келгынак шымлаш кумылан ден.

Звенигово, Эсмекпляк.

Арина СЕРГЕЕВА.

Чоным пойдара

Книга йылмынам вянда, шинчаончалтышнам кумданда, чоннам пойдара. Түрлө произведенийым лудмеке, герой-влакын койыш-шоктышыштым лончылена, иктешлымашым ыштена. Книга-шамыч огыт лий гын, ожнысо илыш нерген кушеч пален налына ыле? Мыланем приключений сынан книга-влак келшат. Луддем годым пуйто шкеже герой-шамыч дене пырля улам. Историй произведенийлам шергалаш эшеат онгай.

Вероника ИСАКОВА.
Медведево, Куяр.

ит өркәне, шочмо йылметым пагале да йөрәте».

Национальный сымыктыш гимназий.

Ковамын сугыньжо

Шочмо йылме! Аван шөржө дене толшо поянлык. Ушакылнам пойдараш манын, шочмо йылме дене книга, газетым, журналым лудына. Мыйым книга лудаш ковам шүман ден. Эн ондак марий йомакым каласкален, марий мурым мурен, вара книга-влак деке куснен. Ковамын мутшым шарнен илем: «Марий книга лудаш

Никита КАЛИТОВ.

Памаш гай йоргыктыжо

Ўшүттүр ялна уста поэтессе, журналист Зоя Висвис (Тимофеева) дене кугешна. Тудо школышто сайын тунемын, сылнымутан книга лудаш йөрәтен. Сергей Есенинын сборникше-влак моткоч келшеныт. Марий йылмым да литературым туныктышо Е.Е.Кудряшова тудым сылнымут дек шүман ден. Зоян икымше почеламутшо «Ямде лий» газетеш савыкталтын. Кызыт Зоя Александровна – икмынар книга авторжо. Сылнымут пашаже ончыкыжымат памаш гай йоргыктыжо.

Морко район.

Глеб ТИМОФЕЕВ.

#Лүмгече

Лүм: Николай Алексеевич Некрасов.

Шочын: 1821 ий 10 декабрьште Немиров (Украине) олаште.

Тунемын: тўналгыш шинчымашым аваже пуэн. Ярославль оласе гимназийыште тунемын.

Произведенийже-влак: «Кому на Руси жить хорошо», «Мороз, Красный нос», «Саша», «Русские женщины», «Мать» поэме-влак, «Железная дорога», «Рыцарь на час», «Несжатая полоса», «Пророк» почеламутла, «Баба-яга, костяная нога» йомак да шуко моло.

Паша: улан ешыште туныктышылан ыштен. «Отечественные записки» журналыште тыршен. «Современник» журналын редакторжо лийын.

Онгай факт: Николай Алексеевич калык пале-влак лан ўшанен. Сонарыш кошташ, карт дене модаш йөрәтен.

«Кому на Руси жить хорошо» поэмым 14 ий возен.

Руш поэт, прозаик, критик Н.А.Некрасовын шочмыжлан – 200 ий.

Филворд

«Сказка о царевне Ясносвете» йомак гыч герой-влакын лўмыштым муза.

А	Р	Ў	Т	П	Б	Ж	Я	С	Н
Е	Ы	Ш	О	А	Л	З	Е	Ь	О
Г	П	Ң	Э	Н	В	А	И	Ж	С
О	Р	И	Й	Т	Е	М	В	Ң	В
Я	Л	З	К	Ў	Л	Ш	А	Э	Е
Е	Ө	Ы	Р	Ц	Е	Э	Н	Щ	Т
Л	И	Ё	У	Х	Й	Ь	Д	Ы	А
И	С	Ң	С	Р	Ө	С	Я	Ь	Ө
Р	Е	К	Л	Й	Ң	Р	О	Н	Ю
Ч	Й	Т	А	Н	Э	Б	М	А	Ь

Кеч-момат уш дене аклыман.

Леонид Васильев.

Еш дене лудына

Кеч-могай йоча модышым йората, очыни. Түрлө түсан мечылан, пушкыдо маскалан, меранлан да моло түрлө чача-влаклан кӧ огеш куане? Ялысе ўдыр изи Чачуат тыгайк. Тудо шуко шочшан ешыште кушкын. Индешлымше ийлаште ачажлан пашада-рым ятыр жап пуэн огытыл. Икана йоча окса олмеш велосипедым кучыктеныт. Чачу тидым сайын шарнен кодын. «Велосипед – Индий гыч», – ялыште тыге ойлымым колын. Чынак, кушкыжмо «күртнӧ ўшкыж» ойыртемалтше лийын. Тыгайым ялыште шу-кыштан пуэныт.

Икана Чачук кевытышке пуренат, ик пушкыдо модышым я-ятыр жап ончен шоген. Тудым кучен ончымыжо, модмыжо шуын. «Ала авай деч йодаш?» – шонен тудо. Тыгодымак йоча ушыж дене умылен: во-льыкым ончен, ужален колтымо окса перкан огыл. Иза-акаже-влакым шко-лышко колташ окса күлеш. Пошкудын йочаже мотор вургемым чия гын, нунынат сайын чийымышт шуэш. Шонкален-шонкален, ушышкыжо вес шонымаш толын: «Эре окса уке маныт, а ен-влак пуйто ўчашен-ўчашен чият. Южо тунемшыже туныктышо дечат моторрак тувыр дене коштеш».

Чачун аваже, телевизор дене ик передачым ончышыжла, модышым урга-ш тунемын. Тыге шочшыжо-влаклан тошто шем ужга гыч кум маскам урген пуэн. Ах, кузе чеверын нуно койыныт?! Маска ача, маска ава, маска йоча. Пуйто нуно «Кум маска» йомак гыч

унала толыныт.

Ўдыр кечыгут у йол-ташыже-влак дене модын, кутырен, эмлышыла, ма-лаш пыштышыла койын.

Чачукын чонжылан нине модыш-влак шерге лийы-ныт гынат, кевытысыже моторракла чучын. Тру-кышто Йүштӧ кугызалан серышым возаш лийме нер-ген колмыжым шарналтен. Ик кастене лаштыкым налын сераш шинчын. Кагазым чаткан тодылын,

Анна АЛЫКЕЧЕВА

Йүштӧ кугыза деч - йошкар пий

Ойлымаш

конвертышке пыштен. Эр-дене, уремышке лектын, почто яшлыкыш йышт шуэн.

– Йүштӧ кугыза кажне почто яшлыкым терга, маныт. Тугеже мыйын серышемат тудын дек миен шуэш. Марла умыла? Умы-лышаш! Вет тудо марий лүман. Лүмжӧ веле йүштӧ, а шүмжӧ шо-окшо. Йүштӧ коча серышемым ужын ок шукто гын, Миклай Лай-мыр изай садак шеклана. Налеш да кочайлан колта, – мӧнгӧ пурымекше, Чачу Васька пырысыжлан ойлен.

Йүштӧ кугыза изи ўдырын серышыжым ӧрдыжеш ко-ден огыл. У ий вашеш ик кечын нунын дек Никандр Трофимович коча унала пурен.

– Чачук, тыланет кугу-у йошкар пийым кондышым. Йүштӧ кугыза пуаш күштыш, – манын.

Чачу, йылгыжше, кудыр пунан пийым ужмекше, моткоч куанен. Эсогыл тӧршталтен колтен. Шин-чаже шүдырла йүлен. Кочайым ӧндалын, тауштен.

– Тау, Туморите! Мый таче тудын дене пырля малем, – манын изи ўдыр. Чачу Никандр Трофимович манын ойлен кертын огы-лат, тудлан «Туморите» лүмым туш-калтен.

Никандр Трофимович йочан кумылжым савырен моштен. Тудо шке жапыштыже туныктышылан пашам ыш-тен. Изи ўдырын «Тумо-рите» манмыжланат нелеш налын огыл, куанен веле.

– Ай, уныкам, тый мыланем у лүмым шонен луктынат вет? Ынде эше ала англичан, ала француз лүмем уло, – шыргыжалын каласен коча.

Жап эртен, Чачу кушкын, марлан лектын. Ынде шкенжынат изи падыра-шыже уло. Пелашыж дене кугу пачерым налыныт. Пушкыдо модышыштым шотлен от пытаре, могай гына уке! Икте окнаште шинча, весе шкафыште кия, кумшо – ўстелыште. Татьяна Леонидовнан изи годсо шонымашыже шук-талтын. Саде йошкар модыш пийжымат кудалтен огыл. Кажне гана ки-дышкыже куча да йоча жапшым, Никандр Тро-фимовичым шарналта. Тудо илымыж годым Йүштӧ кугыза гаяк поро кумылан лийын. Чачукат тудын гай лияш тырша.

«Поро паша кок ўмы-ран», – маныт. Поро пашам ыштыза, порылык пӧр-тылеш.

Н.ЛАВРЕНТЬЕВАН сүретше.

Онаг йомак

Медведево район Рүэм школын 3-шо «Б» классыштыже тунемше Аня Смирнова (снимкыште) М.Шкетан лүмеш Марий национальный драме театрыште «Кум ака-шўжар» спектакльым ончен. Лачи, Начи, Чачи аваштлан неле пагытыште полшенйт мо? Пален налнеда гын, теат миен толза. «Йомак моткоч онаг. Эше ик гана ончаш каем», – ойла Аня.

Л.Г.ПАВЛОВА.
Е.СМИРНОВАН фотожо.

Кайыкклан полшыза!

Декабрь. Уремыште йўштō. Ош мамык гай лум кылме мландым леведын. Кайык-влакклан кочкышым муаш нелырак. Пōрткайык, чаҥа-влак кудывечыш кочкышым кычалаш чонештен толыт. Őрш, киса-влак пызлыгычкым, поланым чўнгат. Вашке тидат пыта. Тунам шулдыран йолташна-влакклан неле лиш. Ме, йоча-шамыч, нунылан полшышаш улына: кайык ўстелым ямдылыман. Кажне кечын сий дене сийлыман. Тек йывыртен кочкыт.

Вероника МАМАЕВА.

У Торъял, Кузнеч.

Кайык ўстелыш мом пыштыман?

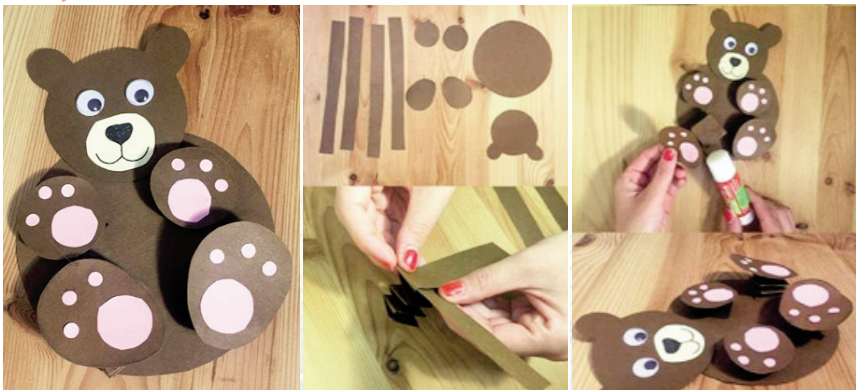
Кисалан – шинчалдыме кечшудым, коям, свежа саскам, тыгыдемдыме шўльым.

Őршлан – кукшо фруктым, свежа саскам.

Мастар
кид

13 декабрь – Маскан кечыже.

Йоча-влак, теат тыгай маскам быштен ончыза.

25 декабрьысе У ий концертым, 2-8 январьыште модмо спектакль-влакым вияш эфирьыште ончаш лиш.

«Ямде лий» газет
Тўн редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз. Заказ
Формат – А-4-8.

https://vk.com/yamde_lii
<https://ok.ru/yamdelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влакклан)
Сайтын адресше: ямделий.рф

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Кугарня» газет» кугыжаныш унитарный казна предприятий.

Газетым редакцийыште пыгымо да версталыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Кыл, информационный технологий да массовый коммуникаций сферым эскериме шотышто федеральный службын Юл кундем федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме.
Номер – ПИ № ТУ52-01335,
2021 ий 29 сентябрьыште пуымо.

0+

Печатьыш пуымо жап –
14-00,
фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шонымашышт тўрлō лийын кертыт. Серыш-влак мōнгеш огыт колталт.
Ак – кутырен келшыме почеш.

Редакцийын да издательын адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооруженный Вийын 70-ше идалыкше урем, 20-шо пōрт.
Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

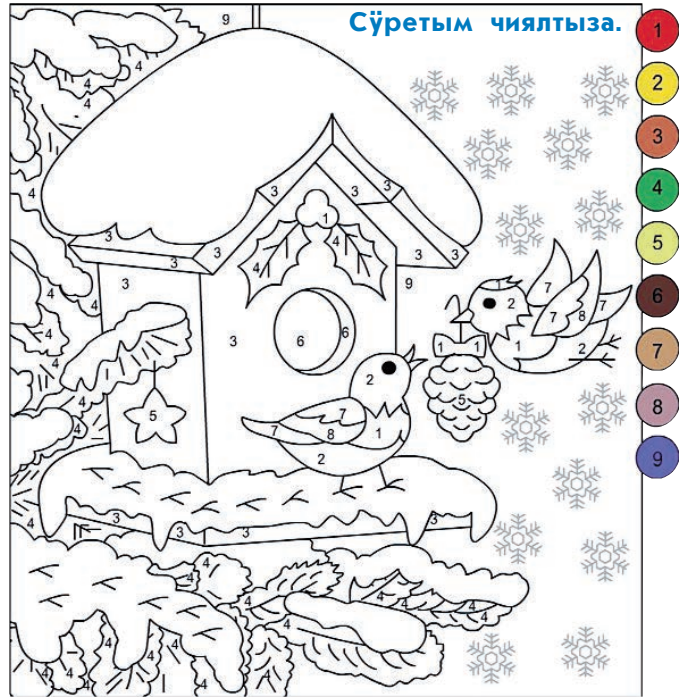

Конкурс

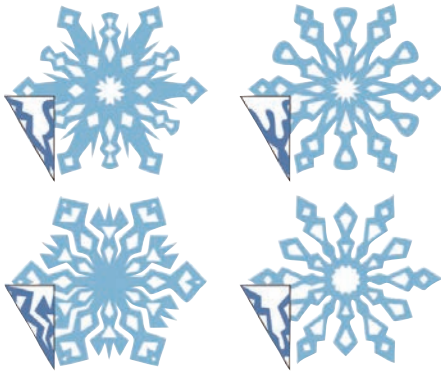
Кукнур школ гыч Костя ШЕХУРДИН (снимкыште) эн шуко лайкым поген. Тудым редакцийыште пöлек вуча. Кажне участниклан – сертификат.

Конкурс-сышко ятыр фото пурен. Удыр-рвезе-влак мастарлыкышт дене палдареныт. Сенгышым ойыраш жап толын шуын. Шернур район

Сүретым чиялтыза.

Кагазым тодыштса да сүрет почеш лум пырче-влакым пүчкедыза.

Судуку

3	1		6			
			9	1	4	3
	2					7
		5		4		1
	9	8	3		5	
7	5		2			
4	6		8	2	1	
2				8		
	3					9

Сүретче могай йонгылышым ыштен! Муза.

Математике кроссворд-влак

9	-	5	=	
x		-		
3	x	3	=	
=		=		

5	+	2	=	
-		x		
4	-	3	=	
=		=		

Мый Арбор школын икымше классыштыже тунемам. Окружающий мир предмет эн чот келша. Ик уроклан авам дене пырля теве тыгай поншым ыштенна (снимкыште). Тидлан ме пүртүс кушкылым да пластилиным кучылтынна.

Елизавета СЕМЁНОВА.
Марий Турек район.

Интернетысе сүрет-влакым кучылтмо.

Лумьенын умылкажым муза.

